

Smart decisions. Lasting value.

Accountantsverslag

Gemeente Geldrop-Mierlo

Eindhoven

30 mei 2022

Aanbiedingsbrief

Gemeente Geldrop-Mierlo
t.a.v. Gemeenteraad
De Meent 2
5664 GC Geldrop

Eindhoven, 30 mei 2022

Betreft: **Accountantsverslag boekjaar 2021**

Geachte leden van de raad,

Hierbij bieden wij u het accountantsverslag aan naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2021 van de Gemeente Geldrop-Mierlo. Onze opdracht is het controleren van de jaarrekening op de aspecten getrouwheid en rechtmatigheid.

In juli 2021 zijn wij als de nieuwe accountant van gemeente Geldrop-Mierlo gestart. In het kader van onze opdracht hebben wij allereerst een organisatieverkenning uitgevoerd. Daarna hebben wij in september 2021 een interim controle uitgevoerd. De bevindingen hieruit zijn met het management besproken en toegelicht aan de auditcommissie.

In april 2022 zijn we gestart met de jaareindecontrole die is gericht op het vormen van een oordeel over getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening in overeenstemming met de Nederlandse regels voor financiële verslaggeving en het vastgestelde normenkader. De controle hebben wij eind mei afgerond.

Buiten het feit dat een eerstejaarscontrole normaliter extra inspanning vergt van accountant en gemeente, is het proces van de jaareindecontrole niet optimaal verlopen. Een en ander hangt samen met veel personele wisselingen binnen Dienst Dommelvallei. In goed overleg hebben wij de controle uiteindelijk binnen de deadlines kunnen afronden.

Dit accountantsverslag bevat de belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de jaareindecontrole. Waar mogelijk doen wij aanbevelingen gericht op verdere verbetering. Deze aspecten doen geen afbreuk aan ons oordeel omtrent de getrouwheid en rechtmatigheid van de jaarrekening 2021.

Wij hebben dit verslag in concept besproken met de gemeentesecretaris, de wethouder financiën en de controller. Tevens wordt dit verslag toegelicht aan de leden van de auditcommissie. Na deze bespreking zal het verslag definitief worden aangeboden aan de gemeenteraad.

Wij vertrouwen erop u middels onze rapportage voldoende geïnformeerd te hebben. Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij graag bereid. Wij danken de medewerkers van de gemeente en Dienst Dommelvallei voor hun inzet en de plezierige en constructieve samenwerking.

Met vriendelijke groet, namens ons hele team,

T.M.M. van Lierop RA MSc
Extern accountant

F.J.A. Verkooijen RA
Manager audit

Inhoudsopgave

1. Management samenvatting	4
2. Ons oordeel	7
3. Bevindingen jaarrekening 2021	
1. Begrotingsrechtmatigheid	11
2. Aanbestedingsrechtmatigheid	12
3. Grondexploitaties	13
4. Groot Luchen	15
5. Voorzieningen groot onderhoud	16
6. Jeugdhulp en WMO	18
7. Overige bevindingen	19
4. Overige aspecten	20

5. Bijlages	
1. Tabel fouten en onzekerheden SiSa	22
2. Tabel fouten en onzekerheden TOZO	24
Totaal aantal pagina's:	26

1. Management samenvatting

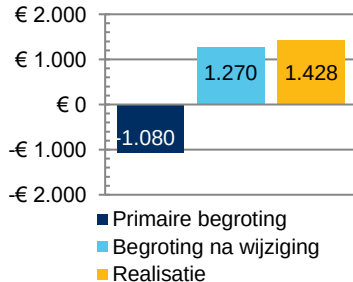
Ons oordeel				
Onderwerp	Goedkeurend	Afkeurend	Anders	Toelichting
Getrouw beeld		-	-	De jaarrekening 2021 geeft een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
Rechtmatigheid		-	-	De verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn tevens in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen en zijn in overeenstemming met de wet- en regelgeving zoals opgenomen in het vastgestelde normenkader.
Onderwerp	Geen bevindingen	Wel bevindingen	Anders	Toelichting
WNT verantwoording		-	-	Wij hebben vastgesteld dat de WNT-verantwoording zoals opgenomen in de jaarrekening voldoet aan de daaraan te stellen eisen .
SiSa-bijlage				Wij hebben de SiSa-bijlage zoals opgenomen in de jaarrekening gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2021. Op grond hiervan melden wij dat geen fouten en/of onzekerheden zijn geconstateerd boven de voor de SiSa geldende rapporteringstoleranties.

Wij zijn voornemens om een goedkeurende controleverklaring te verstrekken bij de jaarrekening 2021.

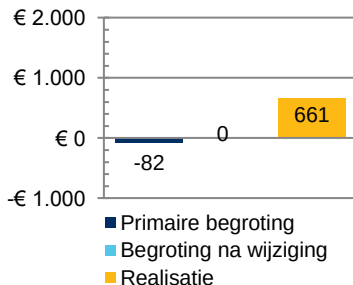
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2021

Saldo baten en lasten voor mutatie reserves in k€

Resultaat na mutatie reserves in k€

Het gerealiseerde **saldo van baten en lasten** bedraagt € 1,4 mln positief. In de begroting na wijziging was een positieve bijstelling doorgevoerd van € 2,3 mln, met name door de hogere algemene uitkering. Hierdoor sloot het begrote saldo van baten en lasten op € 1,3 mln. Dit begrote resultaat is conform de vaste methodiek toegevoegd aan de algemene reserves, waardoor het resultaat na mutaties reserves in de begroting na wijziging sluit op nihil.

Het gerealiseerde saldo van baten en lasten valt € 158.000 positiever uit. Dit is op totaalniveau een geringe afwijking, maar bevat wel enkele voor- en nadelen welke direct met reserves zijn afgewikkeld. De belangrijkste afwijking betreft ons inziens de hogere kosten voor Jeugdhulp (€ 730.000) welke is verrekend in de egalisatiereserve sociaal domein.

Het **gerealiseerde resultaat na mutatie reserves** bedraagt € 661.000 positiever dan begroot. Dit resultaat presenteert de voor en nadelen na verrekening met de reserves. De belangrijkste afwijkingen betreffen

- Lagere kosten inkomensregelingen en participatie (oa bijdrage Senzer) € 736.000 (P5 Werk en inkomen)
- Incidentele afboeking geactiveerde plankosten -/- € 496.000 (P10 bouwen en wonen)
- Diverse overige verschillen (per saldo voordeel) € 421.000 (diverse programma's)

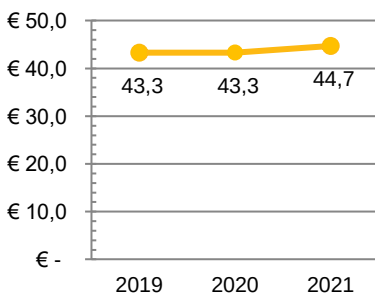
Vanuit het Rijk is een hogere bijdrage ontvangen van € 1,7 mln voor Corona gerelateerde meerkosten. De aan Corona toegerekende hogere lasten en gedeelde inkomsten bedragen circa € 1,6 mln. De ontvangen bijdragen zijn op basis van raadsbesluiten verwerkt in de reserve rijkscompensatie coronacrisis en de reserve sociaal domein. De reserve rijkscompensatie coronacrisis bedraagt eind 2021 € 210.000. In het jaarverslag is een uiteenzetting opgenomen van de corona gerelateerde posten.

Het resultaat wordt voor € 3 mln negatief beïnvloed door (per saldo) incidenteel geormerkte baten en lasten. De jaarrekening laat op de structurele posten een positief resultaat zien. De beoordeling van de afwijkingen ten opzichte van de begroting is opgenomen in de jaarrekening, waarbij de nadelen op Jeugdhulp als structureel zijn aangemerkt. Met de **structurele resultaten en afwijkingen** houdt de gemeente rekening in de (meerjaren-)begroting.

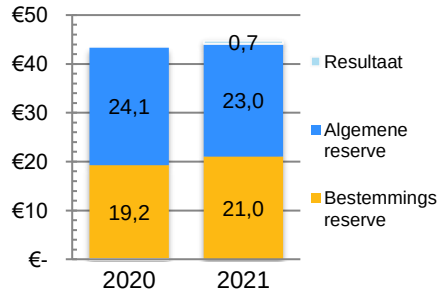
1. Management samenvatting

Financiële analyse 2021

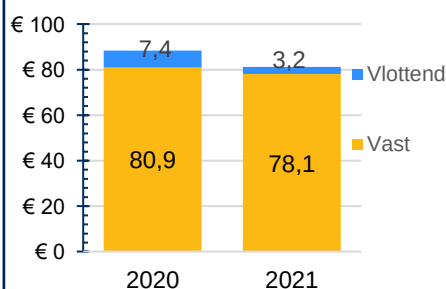
Eigen vermogen in € mln

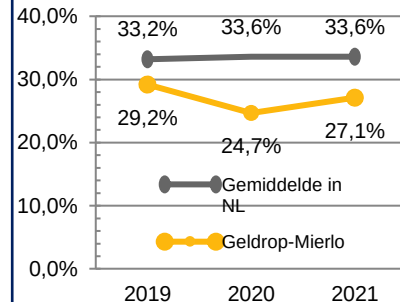
Opbouw eigen vermogen in € mln

Externe financiering in € mln

Solvabiliteit in % van balanstotaal

Het **eigen vermogen** van de gemeente neemt toe met € 1,4 mln als gevolg van het saldo van baten en lasten en bedraagt € 44,7 mln eind 2021. Het eigen vermogen bestaat voor € 21 mln uit bestemmingsreserves en voor € 23 mln uit algemene reserves (voor resultaatbestemming 2021). De belangrijkste mutaties betreffen de verhoging in de reserve onderwijshuisvesting (€ 6,5 mln eind 2021) en de vorming van de reserve sociaal domein (€ 1,2 mln eind 2021). In 2022 is een nieuwe **nota reserves en voorzieningen** vastgesteld. Wij merken in algemene zin op dat uw gemeente beschikt over een relatief groot aantal reserves waarmee behoudend wordt omgegaan. Wij adviseren jaarlijks het nut en de benodigde hoogte van deze reserves te heroverwegen.

De totale **externe financiering** (vast en kortlopend) bedraagt eind 2021 € 81,3 mln (eind 2020 € 88,5 mln). De totale rentelast over deze leningen bedraagt € 116.000 in 2021. Een deel van de leningen (circa € 25 mln) moet binnen 4 jaar worden afgelost. Gezien de huidige renteontwikkeling adviseren wij tijdig na te gaan of een herfinanciering noodzakelijk is gebaseerd op de verwachte liquiditeitsbehoefte.

Op basis van de analyse die is opgenomen in de paragraaf is het **weerstandsvermogen** van de gemeente voldoende om de risico's exclusief het grondbedrijf (ruim € 2,3 mln) af te dekken met vrij besteedbare reserves (€ 6,8 mln). De risico's gerelateerd aan het grondbedrijf (€ 7,8 mln) zijn apart inzichtelijk gemaakt en kunnen ruim worden gedekt uit de gerelateerde reserves. De belangrijkste risico's schuilen ons inziens in de stijgende (bouw)kosten voor toekomstig te realiseren projecten waaronder de Woningbouwimpuls en herinrichting Centrum Geldrop.

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																
Gehanteerde controle en rapporterings-tolerantie	Wij hebben de jaarrekeningcontrole 2021 uitgevoerd met inachtneming van de volgende toleranties, zoals opgenomen in het controleprotocol. Deze zijn gebaseerd op de begrote lasten en dotatie aan reserves. De werkelijke gerealiseerde lasten in 2021 vallen lager uit. Wij hebben in onze controle daarom rekening gehouden met een lagere goedkeuringstolerantie. Indien de geconstateerde fouten en onzekerheden het bedrag van de goedkeuringstolerantie niet overschrijden kan in beginsel een goedkeurende controleverklaring worden afgegeven.																
	<table><tr><th colspan="2">Grondslag</th><th>Omvang</th><th>Tolerantie</th></tr><tr><td>Fouten</td><td>1% van de gerealiseerde lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 105.343.000</td><td>€ 1.053.000</td></tr><tr><td>Onzekerheden</td><td>3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotatie reserves</td><td>€ 105.343.000</td><td>€ 3.160.000</td></tr><tr><td>Rapporteringstolerantie</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 50.000</td></tr></table>	Grondslag		Omvang	Tolerantie	Fouten	1% van de gerealiseerde lasten inclusief dotatie reserves	€ 105.343.000	€ 1.053.000	Onzekerheden	3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotatie reserves	€ 105.343.000	€ 3.160.000	Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000
Grondslag		Omvang	Tolerantie														
Fouten	1% van de gerealiseerde lasten inclusief dotatie reserves	€ 105.343.000	€ 1.053.000														
Onzekerheden	3% van de gerealiseerde lasten inclusief dotatie reserves	€ 105.343.000	€ 3.160.000														
Rapporteringstolerantie	-	-	€ 50.000														

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting																																										
Controleverschillen	In de jaarrekening 2021 resteren onderstaande ongecorrigeerde controleverschillen en onzekerheden met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid. Omdat het totaal aan fouten onder de toleranties blijft, heeft dit geen effect op ons oordeel. De totale onzekerheden binnen de WMO en Jeugdzorg blijven binnen de gestelde toleranties en hebben daarmee geen gevolgen voor ons oordeel. <table><tr><th>Omschrijving</th><th>Getrouwheid / Rechtmatigheid</th><th>Omvang fout</th><th>Richting</th><th>Omvang onzekerheid</th><th>Verwijzing</th></tr><tr><td>Lasten uit inkoopcontracten welke niet in lijn met de EU aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen</td><td>Rechtmatigheid</td><td>€ 638.000</td><td>-</td><td>-</td><td>3.2</td></tr><tr><td>Vooruitontvangen subsidies te hoog verantwoord*</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>€ 96.000</td><td>positief</td><td></td><td>Zie onder</td></tr><tr><td>Vaststellen levering zorg</td><td>Getrouwheid en rechtmatigheid</td><td>-</td><td>-</td><td>€ 1.396.000</td><td>3.6</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>Totaal voor getrouwheidsoordeel</td><td></td><td>€ 96.000</td><td>-</td><td>€ 1.396.000</td><td>-</td></tr><tr><td>Totaal voor rechtmatigheidsoordeel</td><td></td><td>€ 734.000</td><td></td><td>€ 1.396.000</td><td></td></tr></table> <i>* Binnen de gemeente worden diverse specifieke uitkeringen en subsidies ontvangen met een gebonden bestedingsrichting. Deze gelden worden verantwoord als vooruitontvangen subsidies onder de schulden tot het moment er bestedingen plaatsvinden. Uit onze controle is gebleken deze positie te hoog is verantwoord. Wij hebben geadviseerd om het financieel beheer van inkomende specifieke uitkeringen en subsidies aan te scherpen.</i>	Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing	Lasten uit inkoopcontracten welke niet in lijn met de EU aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen	Rechtmatigheid	€ 638.000	-	-	3.2	Vooruitontvangen subsidies te hoog verantwoord*	Getrouwheid en rechtmatigheid	€ 96.000	positief		Zie onder	Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	-	€ 1.396.000	3.6							Totaal voor getrouwheidsoordeel		€ 96.000	-	€ 1.396.000	-	Totaal voor rechtmatigheidsoordeel		€ 734.000		€ 1.396.000	
Omschrijving	Getrouwheid / Rechtmatigheid	Omvang fout	Richting	Omvang onzekerheid	Verwijzing																																						
Lasten uit inkoopcontracten welke niet in lijn met de EU aanbestedingsregels tot stand zijn gekomen	Rechtmatigheid	€ 638.000	-	-	3.2																																						
Vooruitontvangen subsidies te hoog verantwoord*	Getrouwheid en rechtmatigheid	€ 96.000	positief		Zie onder																																						
Vaststellen levering zorg	Getrouwheid en rechtmatigheid	-	-	€ 1.396.000	3.6																																						
Totaal voor getrouwheidsoordeel		€ 96.000	-	€ 1.396.000	-																																						
Totaal voor rechtmatigheidsoordeel		€ 734.000		€ 1.396.000																																							

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Jaarverslag verenigbaar	Wij hebben vastgesteld dat het jaarverslag overeenkomstig het BBV is opgesteld en, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening. De programmaverantwoording hebben wij marginaal getoetst, wat zoveel betekent als het signaleren van mogelijke tegenstrijdigheden. De accountantscontrole omvat derhalve geen oordeel over de inhoudelijke juistheid en/of volledigheid van de informatieverstreking opgenomen in de programmaverantwoording. Wij denken in algemene zin dat de leesbaarheid en relevantie van uw jaarverslag en jaarrekening kan worden verbeterd door: - het aantal pagina's terug te brengen en focus te leggen op de belangrijke onderwerpen en afwijkingen; - afwijkingen op lasten, baten en corresponderende reserves per taak te bundelen, zodat in een opslag duidelijk is wat het effect per taak is op het resultaat na reserves; - reserves zoveel mogelijk toe te rekenen aan het programma waar ook de corresponderende baten en lasten worden verantwoord.
Schattingen	De opstelling van de jaarrekening vereist dat het college oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van de baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn in het kader van onze controleopdracht op aanvaardbaarheid beoordeeld. Hierbij hebben wij geen belangrijke tekortkomingen geconstateerd. In uw jaarrekening zijn de volgende belangrijke schattingen verwerkt: - De waardering van de grondexploitatie (zie bevinding 3.3 en 3.4) - De waardering van de voorzieningen groot onderhoud (zie bevinding 3.5) - De waardering van de pensioenvoorzieningen voor (oud)wethouders (zie bevinding 3.7) - De inbaarheid van debiteuren en de getroffen voorziening voor dubieuze debiteurenposities

2. Ons oordeel

Onderwerp	Toelichting
Verbonden partijen	In uw jaarrekening zijn diverse bijdragen aan verbonden partijen verwerkt. De (op basis van de financiële impact en risicoprofiel) belangrijkste verbonden partijen betreffen: - GR Senzer: bijdrage € 15 mln (inclusief doorbetaling BUIG-, participatie en TOZO middelen). - GR Dienst Dommelvallei: bijdrage € 6,2 mln - GR Cure: bijdrage € 3,3 mln Bovengenoemde bedragen zijn verwerkt op basis van de (concept)jaarcijfers 2021 zoals opgeleverd door de verbonden partij. Wij hebben kennis genomen van deze jaarcijfers en stemmen in met de huidige verwerking in de jaarrekening en de toelichting van de risico's in de paragraaf verbonden partijen. In dit verband wijzen wij u op het volgende: - GR Dienst Dommelvallei en GR Cure houden geen eigen weerstandvermogen aan. Hierdoor komen verliezen en toekomstige tekorten mogelijk deels voor rekening van de gemeente. Het aandeel van Geldrop-Mierlo in het verlies van Cure over 2021 is reeds verwerkt in de jaarrekening. - De BUIG, participatie en TOZO middelen zijn door Geldrop-Mierlo volledig overgemaakt aan Senzer, waardoor deze taken budgetneutraal worden verantwoord. De formele afrekening van het TOZO voorschot met het Rijk in 2022 loopt echter via de gemeente. De exacte verhouding en afrekening met Senzer dient nog plaats te vinden.
Interne beheersing	Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen significante tekortkomingen in de interne beheersing geconstateerd. In onze management letter hebben wij enkele aandachtspunten opgenomen voor de verdere verbetering van processen die met name toezien op het inkoopproces en de invulling van de verbijzonderde interne controle functie in relatie tot de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Wij constateren dat hiervoor in de organisatie aandacht voor is.
SiSa-bijlage	De SiSa-bijlage en bijbehorende stukken dienen door uw organisatie voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd. De verplichte tabellen voor fouten en onzekerheden die aangeleverd moeten worden bij het CBS zijn opgenomen achter in het verslag.

3.1 Begrotingsrechtmatigheid

Begrotingsrechtmatigheid

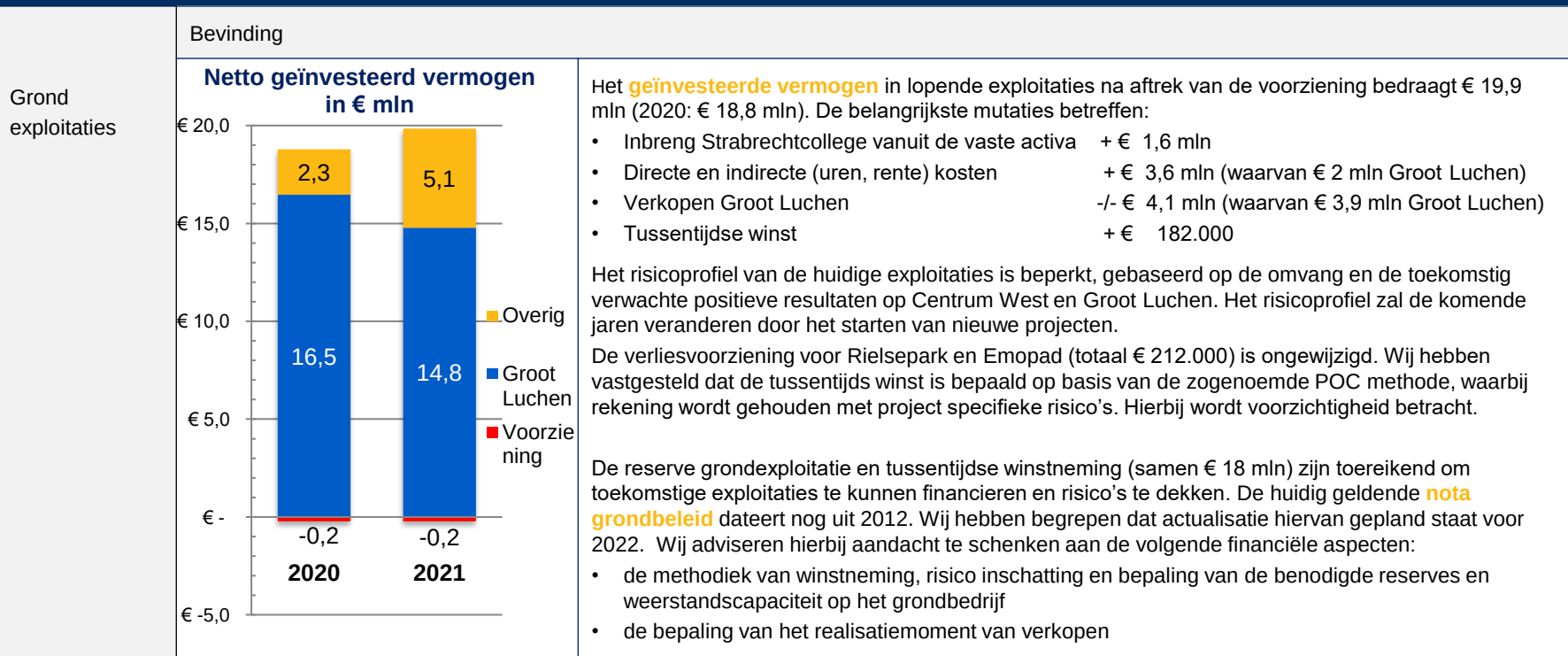
3.2 Aanbestedingsrechtmatigheid

Aanbestedingsrechtmatigheid

Inkoop en aanbesteding	Bevinding
	In het kader van de rechtmatigheidscontrole zijn onze controlewerkzaamheden op inkopen en aanbestedingen gericht op het voldoen aan de Europese aanbestedingswetgeving. Dit betekent dat wij primair controleren op inkopen boven de Europese drempel 2021 van € 214.000 (exclusief BTW) voor leveringen en diensten en € 5,35 mln (exclusief BTW) voor werken en dat enkel constatering op het gebied van de Europese aanbestedingswetgeving een effect hebben op ons rechtmatigheidsoordeel. Tijdens de interim controle in het najaar hebben wij kennis genomen van de tussentijdse inkoopanalyse zoals die door Dienst Dommelvallei wordt uitgevoerd. Op basis van die analyse hebben wij reeds in de management letter melding gemaakt van een aantal onrechtmatigheden. Tijdens de jaareindecontrole hebben wij de inkoopanalyse over het gehele boekjaar 2021 ontvangen. Daarbij zijn door Dienst Dommelvallei de onrechtmatigheden gekwantificeerd en wij hebben hierop onze eigen controlewerkzaamheden verricht. Op basis hiervan melden wij het volgende: • Op oude contracten resteert een bekende onrechtmatigheid met een financiële impact van € 232.000 in 2021. • Voor de inkoop van maaien bermen en sloten en de inkoop van rioolreiniging hebben wij een bedrag van € 406.000 aan inkooplasten 2021 als onrechtmatig aangemerkt omdat onterecht niet Europees aanbesteed is en jaarlijks aan dezelfde partijen wordt gegund. Wij hebben geadviseerd deze inkopen via een meerjarige overeenkomst Europees aan te besteden en hierbij aandacht te schenken aan de volledige waarde van opdracht inclusief verlengingsopties. • Op de overige inkoopdossiers zijn door ons geen afwijkingen van de Europese aanbestedingsregels geconstateerd die meetellen in het oordeel van 2021. Wij hebben in onze management letter een aantal attentiepunten gesignaleerd en adviezen gedaan om de risico's op onrechtmatige inkopen verder te verkleinen. De aandacht moet hierbij met name uitgaan naar het beheersen van de rechtmatigheid op projectmatige inhuur en losse adviesopdrachten buiten het managed service provider contract.

3.3 Grondexploitaties

Grondexploitaties

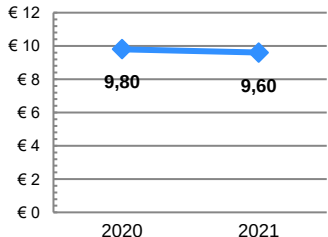
3.3 Grondexploitaties (vervolg)

Grondexploitaties – algemeen

	Bevinding
Toekomstige projecten	Onder de materiële vaste activa is voor € 5,8 mln aan gronden gewaardeerd voor toekomstige exploitaties. In 2021 is per grondpositie beoordeeld of er een afwaardering moet plaatsvinden, op basis van verwachte toekomstige resultaten of taxaties. Voor locatie Bogardeind (€ 1 mln per eind 2021) zal in 2022 een grondexploitatie worden vastgesteld met een verwacht verlies van € 4,2 mln, welke onderdeel uitmaakt van de Woningbouwimpuls projecten. Als gevolg hiervan is in 2021 reeds een afwaardering verantwoord ter grootte van de boekwaarde. Met het totale verlies is overigens binnen uw reserves rekening gehouden. Ten aanzien van de overige locaties stemmen wij in met de waardering.
Woningbouw impuls	In 2021 heeft u gemeente € 7,8 mln subsidie ontvangen als impuls voor de woningbouw in uw gemeente. Het project is momenteel nog in de beginfase en zal uiteindelijk gaan om circa 25 projecten te realiseren voor 2030 met een benodigde eigen financiering van minimaal 50%. In 2021 is er voor € 1,1 mln kosten gemaakt gerelateerd aan deze subsidieregeling. Omdat er nog geen sprake is van realisatie van (deel)projecten, is het gehele subsidiebedrag nog gereserveerd onder de schulden. Gezien de complexiteit van de regeling, de substantiële bedragen, de verschillende deelprojecten en de lange looptijd is het essentieel om dit totale project goed te monitoren. Wij zien met name een risico op stijgende (bouw)kosten.
Particuliere plannen	Onder de overige vorderingen en vooruitbetaalde bedragen is het faciliterend grondbedrijf opgenomen. Uw gemeente heeft hier zelf geen gronden in bezit, maar werkt wel mee aan particuliere plannen. De gemeente heeft in 2021 beoordeeld in hoeverre alle gemaakte kosten nog verhaald kunnen worden op basis van geldende afspraken. Dit heeft in 2021 geleid tot een voorziening van € 485.000. Het bedrag aan nog te verhalen plankosten op derden bedraagt na deze voorziening nog € 616.000. Wij stemmen hiermee in.
VPB	Het grondbedrijf van de gemeente Geldrop-Mierlo kwalificeert in fiscale zin als ondernemersactiviteit en is derhalve belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (VPB). Er is een vaststellingsovereenkomst getekend met de belastingdienst. Op basis van de doorrekening door een externe deskundige wordt over 2021 geen VPB last verwacht vanwege verrekenbare verliezen uit het verleden.

3.4 Grondexploitaties – Groot Luchen

Grondexploitaties – specifieke complexen

	Bevinding							
Grond Exploitatie Groot Luchen	Het geïnvesteerd vermogen bedraagt € 14,8 miljoen. De berekende winst op eindwaarde bedraagt nominaal € 9,6 mln hetgeen in lijn ligt met 2020 (€ 9,8 mln). De kosten op het project zijn voor circa 80% gerealiseerd. Er resteert nog voor € 10,5 mln aan te maken kosten, met name planontwikkelingskosten en kosten voor bouw- en woonrijp maken. De aan de grondlevering gerelateerde opbrengsten op dit project moeten nog voor € 31,5 mln worden gerealiseerd. Dit betreft een inschatting op basis van de actuele grondprijzen zonder opbrengstenstijging. Momenteel wordt uitgegaan van een looptijd tot 2026. De risico's zijn geschat middels de zogenoemde monte carlo analyse (circa € 2,2 mln) en kunnen naar verwachting binnen de toekomstige winstnemingen van € 5 mln worden opgevangen. Het financiële risico is derhalve beperkt. De belangrijkste risico's op dit project betreffen: - Stijgende kosten voor het bouw- en woonrijpmaken gezien de huidige inflatiecijfers; - Minder uitgeefbare gronden i.v.m. milieucirkel; - De realisatie van nog te verkopen gronden en te realiseren grondprijzen. Wij zijn van mening dat bij de berekening van de eindwaarde afdoende voorzichtigheid is betracht in de gehanteerde parameters. Op basis van onze controlewerkzaamheden stemmen wij in met de huidige waardering.	Prognose resultaat op eindwaarde in mln € <table><tr><th>Jaar</th><th>Prognose resultaat op eindwaarde (mln €)</th></tr><tr><td>2020</td><td>9,80</td></tr><tr><td>2021</td><td>9,60</td></tr></table>	Jaar	Prognose resultaat op eindwaarde (mln €)	2020	9,80	2021	9,60
Jaar	Prognose resultaat op eindwaarde (mln €)							
2020	9,80							
2021	9,60							

3.5 Voorzieningen groot onderhoud

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

De gemeente heeft ter financiering van toekomstig onderhoud aan haar investeringen (gebouwen, wegen, etc.) equalisatie-voorzieningen en reserves gevormd. Een voorziening moet, in tegenstelling tot een bestemmingsreserve, volledig zijn. In het kader van onze jaarrekeningcontrole besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de diverse onderhoudsvoorzieningen. Hierbij richten wij ons met name op de volgende vragen:

1. Zijn de jaarlijkse stortingen in de voorzieningen in overeenstemming met de begroting en gebaseerd op een onderhoudsplanning?
2. Zijn de onttrekkingen aan de voorziening in lijn met het doel van de voorziening?
3. Ligt het eindsaldo van de voorziening in lijn met het onderhoudsplan?

De standen van de diverse onderhoudsvoorzieningen ultimo 2021 ten opzichte van het plan zijn als volgt:

	Plan	Stand 31-12-2021 (plan)	Stand 31-12-2021 (realiteit)	Verschil
Onderhoud wegen *)	2019-2022	€ 810.000	€ 1.171.000	€ 361.000
Onderhoud gebouwen **)	2016-2036	€ 370.000	€ 711.000	€ 341.000

*) De voorziening voor onderhoud wegen is ultimo 2021 hoger dan de raming als gevolg van uitgesteld onderhoud.

***) De voorziening voor onderhoud gebouwen is ultimo 2021 hoger dan de raming als gevolg van uitgesteld onderhoud. Overigens is de stand van deze voorziening veel lager dan de oorspronkelijk raming uit 2016, omdat de onderhoudsbudgetten voor het gemeentehuis bij de verbouwing zijn ingezet.

3.5 Voorzieningen groot onderhoud (vervolg)

Voorzieningen groot onderhoud

Bevinding

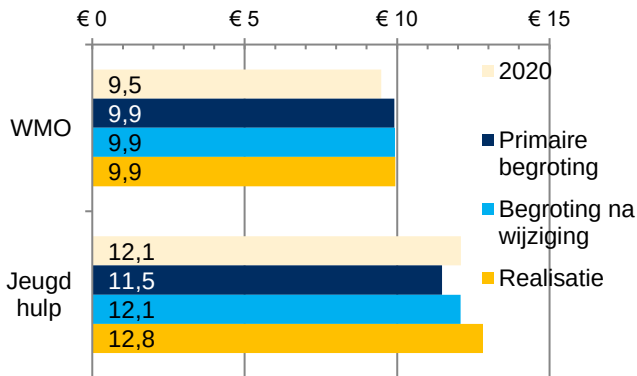
Wij merken ten aanzien van de getroffen reservering voor groot onderhoud het volgende op:

- De actualisatie van het meerjarenonderhoudsplan gebouwen is uitgesteld naar 2022 als gevolg van capaciteitsproblemen. Op dit moment is de volledigheid daarom niet goed te toetsen. Onder de voorwaarde dat binnen afzienbare tijd duidelijkheid ontstaat over de totale verplichting en de beschikbare middelen, kunnen wij instemmen met de huidige verantwoordingswijze. Wij verwachten voor de jaarrekening van 2022 een onderbouwd plan. Wij adviseren hierin strategische keuzes ten aanzien van vastgoed en duurzaamheid te betrekken.
- Het beheerplan wegen heeft een looptijd tot 2022 en dient daarom voor de periode van 2023 geactualiseerd te worden.
- Voor een optimale financiële beheersing van uitgaven aan groot onderhoud is het van belang dat een MJOP (meerjarenonderhoudsplanning) realistisch is en dat de werkelijke uitgaven ten laste van de voorziening hiermee in de pas lopen.
- Op dit moment constateren wij – in algemene zin - sterk stijgende prijzen voor grondstoffen en materialen. Het prijspeil waarmee wordt gerekend in de plannen moet aansluiten bij de marktontwikkelingen.

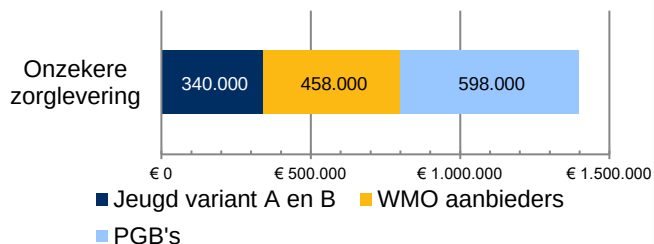
3.6 Jeugdhulp en WMO

Jeugdhulp en WMO

Lasten Jeugdhulp en WMO in € mln

Onzekerheid zorglevering in €k

De totale lasten voor WMO zijn € 462.000 hoger dan vorig jaar. Hiermee was reeds rekening gehouden in de begroting na wijziging. Bij Jeugdhulp is zichtbaar dat de lasten toenemen ten opzichte 2020 en € 730.000 hoger zijn dan bijgestelde begroting. De taakstellende bezuiniging van € 950.000 is in 2021 niet gerealiseerd. Hieruit blijkt dat het exact en realistisch inschatten van deze lasten in praktijk lastig is.

U wordt als raad geïnformeerd over de ontwikkelingen binnen WMO en Jeugdhulp middels de voortgangsrapportage sociaal domein. Wij constateren dat er door de werkzaamheden van de taskforce verscherpte aandacht is voor het budgetbeheer, maar dat het realiseren van de besparingsdoelstelling op dit moment niet realistisch lijkt.

In april en mei 2022 zijn de productieverantwoordingen van zorgaanbieders ontvangen en is de gemeente gestart met het afstemmen van deze verantwoordingen met de eigen zorgadministratie. Doel hiervan is onder andere om te bepalen wat er met verschillende zorgaanbieders nog moet worden verrekend in verband met zorg die tot en met 2021 is geleverd. Wij hebben de afstemming zorgkosten uitvoerig gecontroleerd en concluderen dat deze positie uiteindelijk naar beste schatting is opgenomen. Wij merken op dat het proces hieromtrent moeizaam is verlopen en voor verdere verbetering vatbaar is.

Om te kunnen concluderen dat de zorglasten die zijn verantwoord ook rechtmatig en getrouw zijn moet worden vastgesteld dat de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk is geleverd. Hiertoe steunt de gemeente op de productieverantwoordingen en accountantsverklaringen die van de zorgaanbieders worden ontvangen. Op basis van aanbieders zonder (goedkeurende) controleverklaring bedraagt de onzekerheid over de geleverde zorg op totaal niveau € 1.396.000. Wij hebben geadviseerd om een pakket van maatregelen samen te stellen om zelfstandig een uitspraak te kunnen doen over de zorglevering en daarin de reeds bestaande acties (evaluatiegesprekken, cliëntonderzoeken, klachtenevaluatie, etc.) te betrekken.

3.7 Overige bevindingen

Overige bevindingen

	Bevinding
Pensioen (voormalig) wethouders	Op basis van de Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers (Appa) is de gemeente Geldrop-Mierlo verantwoordelijk voor de nakoming van de huidige en toekomstige pensioenverplichtingen aan alle (voormalig) wethouders. De gemeente heeft hiervoor een voorziening getroffen van € 2,8 mln, mede gebaseerd op actuariële berekeningen door een externe partij. Wij hebben de waardering getoetst en constateren dat deze is opgenomen in overeenstemming met de verslaggevingsregels. Voor een beperkt aantal oud wethouders, waarvan het pensioen reeds is ingegaan, wordt geen voorziening gevormd. De jaarlijkse uitkering (circa € 33.000) wordt begroot en maakt onderdeel van de exploitatie. Wij hebben geadviseerd om voor deze categorie een actuariële berekening te maken en te overwegen deze op te nemen in de voorziening.
Prestatie verklaringen bij inkopen	In de management letter hebben wij geadviseerd om de procedures voor het vaststellen en vastleggen van prestatieverklaringen voordat een inkoopfactuur wordt geautoriseerd aan te scherpen. Wij vinden dit onder andere belangrijk om (fraude)risico's te voorkomen. Onze controle bij de jaarrekening is met name gericht op de materiële transacties, zoals grote investeringen en onderhoudsprojecten, en op inkooptransacties waarbij de prestatieverklaring en factuurautorisatie in één hand ligt (inkopen onder de € 50.000). Uit onze controle zijn geen materiële bevindingen naar voren gekomen. Wij constateren echter wel dat het achterhalen van prestatiebewijsstukken een zeer tijdrovende klus is, aangezien deze niet op een uniforme wijze centraal worden geregistreerd.
TOZO	De uitvoering van de TOZO regeling door uw gemeente is uitbesteed aan GR Senzer. De van het Rijk ontvangen TOZO voorschotten ad € 1,8 mln zijn volledig doorbetaald en binnen uw jaarrekening budgetneutraal verantwoord. De terugbetalingspositie aan het Rijk wordt in samenspraak met Senzer bepaald en in 2022 naar verwachting met Senzer verrekend als onderdeel van de resultaatverdeling. De besluitvorming hierover dient nog plaats te vinden. Binnen de jaarrekening is dit toegelicht onder de niet uit de balans blijvende verplichtingen. Omdat uw gemeente uiteindelijk zelf verantwoordelijk blijft voor de rechtmatige verantwoording van de TOZO gelden is het M&O beleid door uw gemeente vastgesteld. De rechtmatigheidscontrole wordt door de accountant van Senzer uitgevoerd en gaat tevens in op de toepassing van dit M&O beleid. In het kader van onze opdracht hebben wij kennis gekomen van de uitkomsten van de accountant van Senzer. Op basis hiervan constateren wij dat de verantwoording van de TOZO in de jaarrekening en SiSa-bijlage vrij is van materiële fouten en onzekerheden.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Geen sprake van beperkingen in de reikwijdte van onze controle	Er zijn geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle opgetreden. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers van de gemeente en Dienst Dommelvallei de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.
Fraude	De verantwoordelijkheid voor het voorkomen en ontdekken van fraude ligt primair bij het bestuur. Onze rol als accountant is om vast te stellen dat de jaarrekening vrij is van materiële afwijkingen door fouten of fraude. Bij fraude is het risico dat een afwijking niet ontdekt wordt groter dan bij fouten, omdat fraude vaak samen gaat met activiteiten om de fraude te verhullen. Onze werkzaamheden ten aanzien van fraude bestaan onder andere uit: - Alertheid op fraudesignalen gedurende de controle; - Evalueren en bespreken van mogelijkheden tot fraude en fraudesignalen met het management. Er zijn gedurende 2021 door ons geen materiële fraudegevallen geconstateerd en er zijn ons eveneens geen vermoedens van fraude bekend. Daarnaast heeft uw college aan ons geen melding gemaakt van geconstateerde fraudegevallen of andere fraudesignalen. Wij hebben geadviseerd om de frauderisicoanalyse te actualiseren en specifieke werkzaamheden op te zetten voor het voorkomen of detecteren van fraude. Door de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) zijn een tweetal notities uitgebracht die daarbij mogelijk behulpzaam kunnen zijn.
Claims en juridische procedures	Er zijn geen andere belangrijke (dreigende en niet gewaardeerde) claims en/of juridische procedures met een mogelijke materiële impact op de cijfers per ultimo 2021, anders dan toegelicht in de jaarrekening en het jaarverslag.

4. Overige aspecten in relatie tot onze controle

Onderwerp	Toelichting
Gebeurtenissen na balansdatum	Er zijn geen belangrijke gebeurtenissen na balansdatum anders dan hetgeen opgenomen in de niet uit de balans blijkende verplichtingen.
Geautomatiseerde gegevensverwerking	Wij hebben vanuit onze controle op de jaarrekening geen belangrijke bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Wij wijzen u er in algemene zin op dat voortdurende aandacht voor cyberaanvallen geboden is. Helaas hebben wij in onze klantenkring diverse voorbeelden van bedrijven die ernstig zijn geraakt. Als kantoor hebben wij recent zelf een cyberaanval gehad. Het belang van preventieve maatregelen, maar vooral ook van een gedegen voorbereiding in het geval uw organisatie wordt getroffen, kan niet genoeg worden benadrukt. In het kader van onze controle hebben wij dit thema besproken met het management. Wij stellen vast dat dit binnen uw organisatie en bij Dienst Dommelvallei de aandacht heeft.
Onafhankelijkheid	Wij zijn onafhankelijk van uw gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels (Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (VIO)) ten aanzien van onafhankelijkheid.
Openstaande punten	• Laatste check op de jaarrekening (tekstueel, SiSa-bijlage, etc.) • Toelichting van onze bevindingen in de audit commissie • Ontvangst bevestiging bij de jaarrekening (LOR) • Afgeven controleverklaring voor de raadsvergadering

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	-	0	n.v.t.
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	-	0	n.v.t.
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	-	0	n.v.t.
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik	-	0	n.v.t.
C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	-	0	n.v.t.
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen	-	0	n.v.t.
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslag enaffaire	-	0	n.v.t.
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	-	0	n.v.t.
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	-	0	n.v.t.
E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	-	0	n.v.t.
E26	Spoorse doorsnijdingen, tranche 1	-	0	n.v.t.
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie	-	0	n.v.t.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021	-	0	n.v.t.
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2020	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 1 – Tabel fouten en onzekerheden SiSa

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021	-	0	n.v.t.
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2020	-	0	n.v.t.
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling (Tozo) _gemeentedeel 2021	Zie bijlage TOZO		
G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers en de Tijdelijke regeling overbruggingsregeling _ Totalen 2020	Zie bijlage TOZO		
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel	-	0	n.v.t.
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	-	0	n.v.t.
H8	Regeling Sportakkoord 2020–2022	-	0	n.v.t.
H12	Regeling Specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	-	0	n.v.t.
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden	-	0	n.v.t.
Strekking controleverklaring				
Strekking controleverklaring rechtmatigheid:		Goedkeurend		
Strekking controleverklaring getrouwheid:		Goedkeurend		

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 2	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 3	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 4	-	0	n.v.t.
G4	Tozo 5	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T	-	0	n.v.t.
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire – gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen in jaar T	-	0	n.v.t.

5. Bijlage 2 – Tabel fouten en onzekerheden TOZO

Nummer	Specifieke uitkering of overig	Fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	Financiële omvang in €	Toelichting fout / onzekerheid
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	-	0	n.v.t.
G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	-	0	n.v.t.
G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	-	0	n.v.t.

Smart decisions. Lasting value.